

موسسه علمی
انتشارات سنا

پاراسیتولوژی

انگل شناسی وقارچ شناسی

مؤلفان: انگل شناسی [محمد باشعیان]

قارچ شناسی [مائده باشعیان]

• مدیر گروه تألیف: محمد جواد قدیری فرد

مؤسسه علمی انتشاراتی

کپسول انگل شناسی و قارچ شناسی

سرشناسه: باشعیان، محمد، ۱۳۷۵

عنوان و نام پدیدآور: کپسول انگل شناسی و قارچ شناسی / مولفین محمد باشعیان، مانده باشعیان؛

سرپرست نویسندگان محمدجواد قدیری فرد.

مشخصات نشر: تهران: انتشارات علمی سنا، ۱۴۰۱.

مشخصات ظاهری: ۵۹ ص: ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۸۸-۴۰۵-۱

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

موضوع: انگل شناسی پزشکی — رئوس مطالب

موضوع: Medical parasitology -- Outlines, syllabi, etc

موضوع: قارچ شناسی پزشکی — رئوس مطالب

موضوع: Medical mycology -- Outlines, syllabi, etc

شناسه افزوده: باشعیان، مانده، ۱۳۷۸

شناسه افزوده: قدیری فرد، محمدجواد، ۱۳۷۷

رده بندی کنگره: RC۱۱۹

رده بندی دیویی: ۹۶/۶۱۶

شماره کتاب شناسی ملی: ۸۸۶۳۸۶۷

نام کتاب: کپسول انگل و قارچ شناسی

نویسندگان: محمد باشعیان، مانده باشعیان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۸۸-۴۰۵-۱

نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۲

صفحه آرای: صغری ابوالحسنی

طراح جلد: علیرضا زمانی

پست الکترونیک: elmisana@gmail.com

سایت انتشارات: sanabook.com

تیراژ: ۳۰۰ نسخه

قیمت: برای مشاهده قیمت اسکن کنید. ➡

مؤسسه علمی انتشاراتی

مقدمه مؤلفه

بنام خدا

بررسی ویژگی‌های کلی کتاب:

من و دوستانم پس از بررسی کتاب‌های موجود در بازار و بررسی نقاط قوت و ضعف آن‌ها، بر آن شدیم تا کتاب‌هایی را تألیف کنیم که علاوه بر چینش و بیان جذاب و فارغ از هجویات، از لحاظ ایده نیز برتر باشد و بتواند تمامی گروه‌های دانشجویی را جذب نماید.

از آن جایی که اکثریت گروه دانشجویی که داوطلب آزمون علوم پایه پزشکی هستند را، کسانی تشکیل می‌دهند که صرفاً مشتاق پاسی در آزمون هستند و گروهی نیز در پی برتر شدن و دریافت امتیازات آموزشی آزمون هستند، کتاب پیش‌رو به گونه‌ای تألیف شده که بتواند پاسخگو نیاز تمام طیف‌ها باشد که در ذیل به بررسی مواردی از آن‌ها می‌پردازیم:

۱. تمامی مباحث کتاب، با توجه به بررسی تعداد سؤالات آن در آزمون‌های گذشته، درجه‌بندی شده‌اند که اگر دانشجویی با توجه به کمبود وقت، تمایل به حذف مباحثی داشت، بتواند تصمیمی عاقلانه بگیرد.

۲. در تألیف کتاب سعی شده که در جهت تندخوانی و آموزش راحت‌تر، تا جای ممکن از نمودار و جدول و اشکال منحصر به فرد استفاده شود. کما این که از رمز کلمات جالب نیز، در کتاب‌ها بهره گرفته شده است، که این مورد هم نقطه تمایزی برای اثبات برتری آموزشی این مجموعه است.

۳. مؤلفین عزیز ما با بررسی سؤالات اخیر آزمون علوم پایه، نکات مهم و پرتکرار را بررسی کردند و از آن‌ها در کتاب خود بهره بردند که ما در جهت تسریع زمان مرور و بهبود آموزشی، این نکات را با علامت (+) مشخص کردیم. این ویژگی منحصر به این مجموعه است که مسبب تأیید برتری دوباره آن است.

۴. با توجه به بازخورد نظرات شما دوستان درباره‌ی کتب موجود در بازار و همچنین تجربه‌های شخصی مؤلفین این مجموعه، بر آن شدیم تا ایده‌ی «Test based» بودن را این بار به شیوه دیگری، با بازدهی بالاتر بیان کنیم، در مجموعه‌ای که پیش‌رو دارید؛ به جای مطرح کردن سؤالات در کنار مطالب آموزشی، با بررسی آزمون‌ها و نکات مطرح شده در سؤالات، این نکات مهم را جایگزین کرده و همچنین مباحثی را که بیش‌تر مورد توجه طراحان آزمون بوده را برای شما علامت‌گذاری کردیم.

۵. در بیان کتاب سعی شده از بیان نکات بیهوده و وقت‌گیر ممانعت شود و متن کتاب فاقد هجویات باشد.

عز در این مجموعه، مؤلفین ما تلاش کرده‌اند تا متن کتاب را به شکل طنز گونه‌ای بیان کند تا دانشجو در هنگام مطالعه کتاب، خسته نشود!

چگونه کتاب را بیلیم...

برای مطالعه این مجموعه روش‌های متنوعی وجود دارد که در ذیل به تعدادی از آن‌ها اشاره خواهیم کرد:

۱. در روش اول دانشجو متن کتاب را مطالعه کرده و با تمرکز بیش‌تر در نکات پرتکرار به سراغ مجموعه سؤالات می‌رود در این روش سعی می‌شود که با مطالعه مبحث، تعدادی از سؤالات همان مبحث از مجموعه سؤالات را پاسخ دهد. سپس در زمان مطالعه بعدی، در ابتدا تعدادی از سؤالات مبحث گذشته را پاسخ داده و به این صورت آموخته‌های خود را در ذهن تثبیت می‌کند.

۲. در روش بعدی دانشجویی که به دنبال کسب نمره بالا در آزمون است با مطالعه کامل کتاب و تمرکز بیش‌تر روی نقاط پرتکرار سعی می‌کند تا این نکات را فرا گرفته و اگر در بررسی تست نکته‌ای را یافت در جای مناسب خود یادداشت کند. این دانشجو باید در مطالعات بعدی نکات مهم و خیلی مهم و مباحث سوال خیز آزمون را چند باره مطالعه کند تا بتواند در فرجه مروری منتهی به آزمون، مروری سریع‌تر و هدفمند را داشته باشد.

۳. ممکن است دانشجویی قصد مطالعه کتاب در طول ترم را داشته باشد در این صورت دانشجو باید بعد از تدریس هر مبحث در کلاس آموزشی‌ها، همان مبحث را در کتاب با دقت مطالعه کنند و نکات آن را فرا گیرد. با این روش، درصد به خاطر سپردن مطالب در حافظه بلندمدت افزایش پیدا می‌کند که می‌توان آن را با تست زدن تثبیت کرد. خب، تا این جای کار، هر چیزی که لازم بود درباره کتاب بدونی رو بهت گفتم. اما لازمه توجه ویژه‌ای به این مطلب پایین داشته باشی: روا نیست کسی که قرار است در جامعه‌ی پاک پزشکی، دستان شفاف‌بخش خداوند باشد، با استفاده از فایل اسکن شده و PDF این کتاب و یا هر کتابی، در حق مولفی که کتابش را با هزار امید و آرزو تالیف کرده و برایش زحمت کشیده، در حق همکارانش جفا کند. بنابراین لازم است دو نکته را متذکر شوم ...

۱. هرگونه کپی‌برداری محتوایی به هر نحو از مطالب و اشکال کتاب، جداول و نمودارها، و ایده‌های کتاب، شرعاً و قانوناً جایز نیست.

۲. هرگونه انتشار کتاب، به هر شکل، اعم از کپی و یا فایل اسکن شده و الکترونیک (PDF) شرعاً و قانوناً جایز نیست و دین اخروی دارد.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، اموال یکدیگر را از طریق نامشروع و غلط و باطل نخورید. (سوره نساء، آیه ۲۹)

عظیم‌ترین گناهان، خوردن به ناحق و تجاوز به مال یک مسلمان است. (حضرت علی(ع))

هر کس، خود پاسخ‌دهنده به اعمال خویش است!

به امید دیدار دوباره

محمد جواد قدیری فرد

«مدیر گروه تألیف»

مؤسسه علمی انتشاراتی

فهرست مطالب

بخش اول: انگل شناسی

فصل اول: کرم شناسی

- ترما تودها ۱۰
- فاسیولا هیپاتیکا ۱۰
- دیگر سولیموم دندر تیکوم ۱۱
- کلونور کیس سیننسیس ۱۱
- هترو فیس هترو فیس ۱۲
- ترما تود خونی ۱۲
- شیسستوزوما ۱۲
- شیسستوزوما هماتوبیوم ۱۲
- شیسستوزوما ژاپونیکوم ۱۲
- شیسستوزوما مامانسونی ۱۲
- سستودها ۱۳
- تنیا ساژیناتا ۱۳
- تنیا سولیموم ۱۳
- اکینو کو کوس گرانولوزیس (کیست هیداتیک) ۱۴

- اکینو کو کوس مولتی لوکولاریس ۱۵
- هیمنولپیس نانا ۱۵
- دیلیدم کانینوم ۱۶
- دیفیلوبوتریوم لاتوم ۱۶
- نما تودها ۱۶
- استرونژیلوئیڈس استر کورالیس (SS) ۱۶
- آسکاریس لومبریکوئیڈس ۱۷
- توستکو کاریازیس ۱۷
- انتریوس ورمیکولاریس ۱۸
- تریکیوریس تریکیورا ۱۹
- تریشنا اسپیرالیس ۱۹
- تریکوسترونژیلوس اورینتالیس ۲۰
- انکیلوستوما دئودنال ۲۰
- انکیلوستوما برازیلینیس ۲۰
- نکاتور امریکانوس ۲۱
- فصل دوم: تک یاخته
- آنتاموبا هیستولیتیکا ۲۲

۲۴.....	ژیا ردیا لامبلیا.....
۲۴.....	نگلریا فالولری.....
۲۴.....	آکانتاموبا کاستلانی.....
۲۵.....	تریکوموناس تناکس.....
۲۵.....	ترکوموناس واژینالیس.....
۲۶.....	بالانتیدیدیوم کلی.....
۲۶.....	کریپتوسپورییدیوم پارووم.....
۲۶.....	یزوسپوریلی.....
۲۶.....	آنتاموبا کلی.....
۲۷.....	آنتاموبا ژینژیوالیس.....
۲۷.....	توکسوپلازما گوندی.....
۲۹.....	مالاریا.....
۳۰.....	پلاسمودیوم.....
۳۱.....	پلاسمودیوم مالاریه.....
۳۱.....	پلاسمودیوم ویواکس.....
۳۳.....	لیشمانیا تروپیکا.....
۳۳.....	لیشمانیا ماژور.....
۳۴.....	لیشمانیا دونووانی.....
فصل سوم: حشره‌شناسی	
۳۵.....	کلیات حشره‌شناسی.....
۳۷.....	پشه آندس.....

۳۷.....	پشه خاکی.....
۳۸.....	شپش.....
۴۰.....	سیمولیده.....
۴۰.....	کک.....
۴۰.....	کنه.....
۴۱.....	سوسک.....
۴۱.....	مایت.....
۴۲.....	مگس‌ها.....
۴۳.....	میار.....
۴۴.....	ساس.....
۴۴.....	شاگاس.....

بخش دوم: قارچ‌شناسی

۴۶.....	کلیات.....
۴۶.....	درماتوفیتوزیس.....
۴۷.....	اکتوتریکس.....
۴۷.....	اندوتریکس.....
۴۹.....	قارچ‌های جلدی و مخاطی.....
۵۰.....	قارچ‌های زیر جلدی.....
۵۳.....	عفونت قارچی فرصت‌طلب.....
۵۹.....	عفونت‌های قارچی سیستماتیک.....

sanabook.com

بخش اول انگل شناسی

فصل ۱

کرم‌شناسی

ترماتودها

بین دکتر جان ترماتودها جزء کرم‌های پهن و شبیه برگ‌های درختن، به طور معمول یه سؤال از ترماتودها تو علوم پایه مطرح میشه که از مهم‌ترین قسمت ترماتودها، فاسیولا و شیتوزوما هستن.

فاسیولا هپاتیکا

در مکان‌های مرطوب وجود دارد (گیلان). البته شایع‌ترین ترماتود در ایران است. ابتدا به صورت سرکل در بدن حلزون لیمنه است، بعد از خارج شدن در آب به گیاه آبی چسبیده و متاسرکر را به وجود می‌آورد.

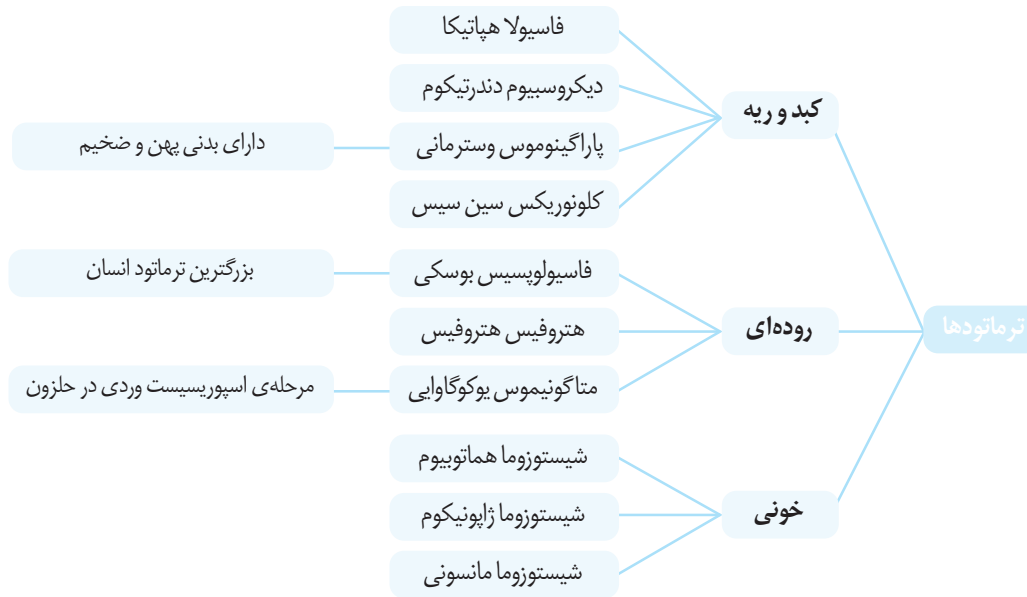
اگر انسانی گیاه آلوده به متاسرکر را نوش جان کند متاسرکر از روده عبور کرده و اگر بتواند از کپسول گلیسون (پوشش اطراف کبد) رد شود وارد کبد شده و باعث هپاتومگالی، تب، ائوزینوفیلی بالا و یرقان صفراوی می‌شود. دارای ضایعات اکتوییک (نابه‌جا) است، یه موقعی کسی گرفته باشه نترسی‌ها مسری نیست!

بین انسان و حیوان مشترک است. البته بیشتر در حیوانات مثل گوسفند و گاو وجود دارد که تشخیص آن با آزمایش مدفوع انجام می‌گیرد البته همیشه دقیق نیست و برای اطمینان، عدم مصرف گوشت قبل از انجام آزمایش جهت تشخیص است.

درمان آن تریکلا بندازول هست.

برای پیشگیری از آن در مکان‌های مشکوک و غیر بهداشتی از مصرف آب و سبزی خودداری شود.

دیکروسولیوم دندرتیکوم

دارای دو میزبان واسط ← میزبان واسط اول ← حلزون خشکی‌زی
← میزبان واسط دوم ← مورچه

← شایع‌ترین و مهم‌ترین میزبان واسط اول در کشور ایران است.

کلونوریکس سیننسیس

Fourmica rufibarbis ← مهم‌ترین میزبان واسط دوم در کشور ایران است.

دارای خلفی‌ترین رحم است. استقرار در محلی غیر از محل اصلی (اکتوپیک) است. ابتدا به آن باعث ایجاد کوله سیستیک و سنگ کیسه صفرا است می شود و باعث ایجاد عوارض فیبروز، سرطان مجاری صفراوی و سرطان کبد نیز می‌شود.

بخش دوم

قارچ شناسی

فصل ۱

قارچ‌شناسی

کلیات

غشای هسته قارچ‌ها را از باکتری‌ها متمایز می‌کند. به سؤال اومده که می‌گه: قارچ‌ها متعلق به کدام دودمان (سلسله) می‌باشند؟ قارچ‌ها، به این علت که قارچ‌ها هم جدیداً خودشان یه سلسله شدند. بزار یکم از خصوصیات قارچ‌ها براتون روضه بخونم، چراغ‌ها را خاموش کنین. قارچ‌ها دارای خصوصیت گرم مثبتن، غشای سیتوپلاسمی حاوی ارگوسترولن. ارگوسترول از ترکیبات غشای سیتوپلاسمی قارچ‌ها و اندام هدف داروهای آزولیه.

منبع اصلی کربوهیدرات جهت رشد و نمو قارچ‌ها: گلوکز
منبع اصلی نیتروژن جهت رشد و نمو قارچ‌ها: نیتروژن موجود در مواد آلیه
بی‌زحمت اون چراغ‌ها رو روشن کنین...
آرتروکوئیدی از واحدهای تولید مثلی غیرجنسی.
اسپورانژیوسپور واحد تولید مثلی غیرجنسی در زایگومیست‌هاست.

زئوتریکوزیس
کاندیدایزیس
آسپرژیلوس

درماتوفیتوزیس

در این قارچ انسان به عنوان منبع انتقال مطرح است. درماتوفیت‌های حیوان دوست ضایعات التهابی شدید ایجاد می‌کنند. واکنش اید در درماتوفیتوزیس شایع است. درماتوفیتوزیس سر پس از بلوغ خود به خود خوب می‌شود.

گریزئوفولین
ترینبافین
ایتراکونازول

داروها برای درمان درماتوفایتوزیس

درماتوفیتوزیس (کچلی) پا که خاص مرحله بعد از بلوغ است در جوامع صنعتی رو به افزایش است هم‌چنین این کچلی بین ورزشکاران شایع‌تر است که شایع‌ترین

اندوتریکس

خمیدگی موهای آلوده و وجود خال سیاه (Black dots) در پوست سر است. عفونت‌های قارچی آن توسط نوع آنتروپوفیلیک از درماتوفیت‌ها ایجاد می‌شود.

ترایکوفایتون ویولانسوم

عامل کچلی از نوع اندوتریکس ترایکوفایتون تونسورنس است. ضایعات نقطه سیاه و اسپورهای داخل مویی مشاهده می‌شود. خال سیاه از علائم بالینی Tinea capitis هست. عامل کچلی کشاله ران قارچ به شکل میسلیم‌های شفاف با تیغه میانی همراه آرتروکونیدیا دیده می‌شود. در اثر استفاده از حوله و البسه آلوده به این قارچ احتمال ابتلا به کچلی کشاله ران بالا می‌رود. علائم بالینی کچلی کشاله ران با تینه آورسیکالر (اریتراسما) قابل اشتباه است.

تینه آ کرورس

با خارش شدید همراه است و به شکل ماتوفیتوز اشاره دارد. کچلی ناخن بیش‌تر به شکل اونیکومایکوز زیر ناخن انتهایی مشاهده می‌شود. هایف‌های منشعب و غیرمنشعب با تیغه میانی همراه با آرتروکونیدی مشاهده می‌شود. آسپرژیلوس جلدی به شکل عفونت ثانوی بروز می‌کند. نوعی کچلی مزمن و دارای مقاومت به درمان است.

شکل بالینی این نوع کچلی مزمن بین انگشتی است.

اکتوتریکس

میکروسپوروم کانیس

جز دسته حیوان‌دوست است. میکروسپوروم کانیس عامل اکتوتریکس است و اسپور خارج موئی و فلورسانس سبز قید شده است. در اکتوتریکس کچلی میکروسپوروم کانیس اغلب عامل عفونت است. اسپورهای قارچی، غلاف مو و لکه خاکستری نیز مشاهده می‌شود. در پسر بچه‌ای که ضایعات کوریونی (ضایعات فولیکولیک چرکی دردناک + آدنوپاتی) دارد و موها نیز به آسانی کنده می‌شوند در ناحیه سر نشان‌دهنده‌ی این است که گربه دست‌آموز در منزل دارد.

ترکوفایتون روبروم

قرار گرفتن اسپور قارچ در سطح مو و مشاهده ضایعات سطحی کچلی همراه با ایجاد پلاک‌های خاکستری بدون مو اغلب ناشی از ابتلا فرد به آن است. این قارچ عامل درماتوفیتوز مزمن کف پا است و انسان‌دوست نیز هست.

تریکوفایتون وروکوزوم

قارچ درماتوفیتی حیوان‌دوست است و در تماس با حیوان به درماتوفیتوزیس شدید مبتلا می‌شود. کچلی سر بیش‌تر در گروه کودکان (دبستان) مشاهده می‌شود.